

ÁLLATVÉDELEM

AZ ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET ÉS A MAGYARORSZÁGI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK
KÖZLÖNYE

SZERKESZTETTE
MONOSTORI KÁROLY
egyesületi főtitkár.

Országos Széchényi Könyvtár

VII. évfolyam 1910.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET BUDAPESTEN
(IX., ERNŐ-UTCA 11–13.)

TARTALOMJEGYZÉK 1910.

Cikkek.	Oldal	Oldal	Oldal
Állatvédő és élveboncolás ellen küzdő világszövetség IV. nemzetközi londoni kongresszusáról. Dr. Szalkay Gyula	2	Madárpusztítás (Ösz János)	57
Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter távozása	14	Madárvédelem kérdése az V. nemzetközi madártani kongresszuson	69
Az állatbarát Darwin	16	Madarak gazdasági jelentőségéről vita	71
Állatvédelem és vadászat. Dr. Tóth Mihály	26	Madárvédelmi tanfolyamok	77
Állatvédelem és gyermekvédelem. Dr. Jelinek Ede	38	Macskakérdés megoldása — yi —	119
Állatvédelemről, öntudatos. Szécsy György	58	Nemzetközi madárvédelem és Olaszország	37
Állatok szaporasága és életfeltételei közötti viszony. Monostori Állataink téli tartózkodási helye. Monostori K.	70	Országos Állatvédő Egyesület támogatása érdekében kiadott földmivelésügyi min. rendelet	15
Budapest intézkedése madárvédelem tárgyában I.	2	Olaszország és a nemzetk. madárvédelem	37
Berlepsch báró madárvédőtelepein, látogatásom. Chernel István	87—97	Öntudatos állatvédelem. Szécsy György	58
Bujdosó madarak-e a fecskék. K. Nagy Sándor	99	Ornithologiai kongresszuson madárvédelem kérdése	69
Bika munkáltatása. Mo.	120	Rendelet a földmivelésügyi minisztertől az O. Á. V. E. támogatása érdekében	15
Darányi Ignác földmivelési miniszter távozása	13	Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter ur beköszöntő körirata	14
Darwin az állatbarát	16	Sodronyfészkek hasznos madarak számára	50
Élveboncolás ellen küzdők világszövetségének IV. nemz. londoni kongresszusa. Dr. Szalkay Gyula	2	Szárnyasok emberséges leölése — d —	88
Élő állatokon végzett tudományos kísérletek kérdése. Máday I.	86	Szárnyasok kinzásához adat. Monostori K.	118
Földmivelésügyi miniszter rendelete az Orsz. Állatvédő Egy. törekvéseinek támogatása érdekében	15	Tanfolyamok, madárvédelmi	77
Fecskék bujdosó madarak-e? K. Nagy Sándor	99	Téli vasalás. Monostori K.	110
Galamblovászatok ellen	5 és 15	Ujév küszöbén	1
Gyermekvédelem és állatvédelem. Dr. Jelinek Ede	38	Vadászat és állatvédelem. Dr. Tóth Mihály	26
Gyümölcsstermelés és madárvédelem. Máday Izidor	49	Viszony az állatok szaporasága és életfeltételei között. Monostori K.	70
Hasznos rovarok. Monostori Kongresszus (IV. nemzetközi) Londonban élveboncolás ellen. Dr. Szalkay Gyula	79	Vita a madarak gazdasági jelentőségéről	71
Kihuzó készülék magzat számára. Monostori Károly	27	Visisectio. Máday Izidor	86
Lósanyargatások mindenfelé. Monostori Károly	3	Veszettség-ellenes küzdelemtervezethez. Mostori	87
Lovak védelméről. Gyulai Gy. Károly	78	Visisectio. Az állatokat védő és élveboncolás ellen küzdő világszövetség IV.	2
Látogatásom Berlepsch telepein. Chernel István	86 és 97	Vasalás, téli. Monostori K.	110
Lovak védelméről Láng Gusztáv	98		
Lókinzási mizériánk	109	Egyesületi hírek.	
Lókinzások megakadályozása érdekében tett lépéseink	117	Ajándékok O. Á. V. E.	7 és 44
Ló, elesett, lábraállítás. M. K.	120	Aradi Á. V. E. évi jelentése	7 és 122
Lóotthon és kórház	121	Átirat isk. vezetőségekhez Nagyvárad Á. A. E. részéről	8
Madárvédelem érdekében Bpest intézkedése	1	Alapítvány Glanzer Klementina-féle	80
Mindenfelé lósanyargatások, Monostori Károly	3	Állatvédelmi falragaszok	103
Madárkalit tisztántartása	15	Békéscsabai állatvédő egyesület megalakulása febr. 3-án	17
Madárvédelem megvédése	25	Bajai Á. V. E. közgyűlése jan. 6	43
Magzat-kihuzó készülék. Monostori Károly	27	Cellődmölki Á. V. E. évi közgyűlése	89
Madárvédelem és Olaszország	37	Esztergomi Á. V. E.	44, 111 és 125
Madárvédelem és gyümölcsstermelés. Máday Izidor	49	Fodor Árpád a vasvármegyei járási állatvédő egyesületek érdekében	18
Madárvédelemre felhívás	50	Falragaszok, állatvédelmi	103
		Glanzer Klementina alapítványa Hontvármegyei állatvédő egyesület	80
		19, 30 és 122	
		Isk. vezetőséghez átirat Nagyvárad Á. V. E. részéről	8
		Jelentés Soproni Á. V. E.-től	8
		Járásai állatvédő egyesületek vasvármegyében	18
		Irodalmi pályázat Madarak és Fák Napja	54
		Közgyűlés (rendkívüli) O. Á. V. E.	5
		Krassószörény megyei állatvédő egyesület közgyűlése 1909. dec. 30-án	18
		Kecskeméti Állatvédő Egyesület	31
		Kolozsvári Á. V. E.	51
		Köszönő irat a tanfelügyelőségekhez	80
		Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának ülése febr. 19. 28 és 100	
		„Madarak és Fák Napja“ irodalmi pályázat	54
		Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nagygyűlése 1910. máj. 22-én	59
		Nagyvárad Á. V. E. átirata isk. vezetőségekhez	8
		Nagyszebeni á. v. e.	32 és 43
		Nagyvárad állatvédő egyesület r. évi közgyűlése ápr. 24.	63
		„Néptanítók Lapja“ levele az O. Á. V. E.-hez	89
		O. Á. V. E. rendkívüli közgyűlése	5 és 49
		O. Á. V. E. új tagok	7, 44 és 72
		O. Á. V. E. ajándékok	7
		O. Á. V. E. új tagok	44 és 72
		O. Á. V. E. választmányi ülése 28 és 30	
		O. Á. V. E. körlevele a tanfelügyelőségekhez	53
		O. Á. V. E. rendes évi közgyűlése	59 és 60
		O. Á. V. E. választmányi ülése	100
		O. Á. V. E. 1909-i évkönyv	93
		O. Á. V. E. Gyermeknapjár 1911.	92 és 115
		O. Á. V. E. megemlékezés halottainkról	115
		Pozsonyi állatvédő egyesület közgyűlése január 23-án	17 és 75
		Pápa és Vidéke Állatvédő Egyesület	72
		Rendkívüli közgyűlése O. Á. V. E.-nek	5
		Resicai Á. V. E.	32 és 43
		Rendőrök Németségben	73
		Sárosvármegyei Á. V. E. vál. gyűlése dec. 27.	7
		Soproni Á. V. E. jelentése	8
		Szentgotthárdi Á. V. E. választmányi ülése	114, 31, 64 és 89
		Szombathelyi Á. V. E.	32 és 113
		Soproni állatvédő egyesület közgyűlése márc. 4-én	39
		Szentgotthárdi Á. V. E. közgyűlése márc. 7-én	40
		Soproni Á. V. E. 51, 73, 80, 90 és 108	
		Sárosvármegyei Á. V. E.	52
		Tanfelügyelőségekhez körlevele az O. Á. V. E.-nek	53
		Temesvári Á. E. V. máj. 8-i közgyűlése	64
		Tanfelügyelőségekhez köszönő irat	80
		Új tagok O. Á. V. E. 7, 44, 72 és 103	
		Vasvármegyei járási állatvédő egyesületek	18
		Vasvári Á. V. E. közgyűlése	42

Pró közlemények.

	Oldal
Állatvédő praedicatio	9 és 55
Állatbarátok hagyatékai	9
Állatvédelem a földmivelési miniszterium ügykörében	11
Állatvédelem szolgálatában álló lokomobil	21
Agarak versenye Angliában	22
Állatok súlyvesztése szállítás közben	22
Angol állatbarát	23
Állatvédők gondolatai	47
Állatok boncolása	55
Állatkórház Aradon	55
Állatvédelem és a porosz rendőrségi törvény	65
Árt-e vagy használ a rovaroknak a téli fagy?	67
Alkoholkedvelés átöröklődése	67
Állat mint időjós	67
Állatvédelmi haladás	76
Állatvédelem Londonban	81
Amerika és a madárvédelem	82
Állatvédelem és a sztgotthárdi főgimnáziumban	83
Állatvédő-nap az alsó-ausztriai iskolákban	91
Állatvédelem Olaszországban	92
Állati társadalomban, lakásinség	94
Állatvédő prédikációk Németországban	95
Aki a madarakat bántja	95
Állatvédelem és Chantecler-hóbort	96
Állatvédő figyelmeztető táblák	96
Automobil és a ló	103
Állatok itatása vasuton, szállítás közben	104
Állatkisérők díjmentes utazása	104
Állatszeliidítés	108
Állatvédő prédikációk Németországban	95
Andreánszky Antal kitüntetése	115
Állatvédő törvény Finnlandban	122
Alkohol szelidít	127
Állatkinzó és a kegyelem	127
Berlini közbvágóhid	22
Balaton madárvilága	46
Baromfi-orvoslás ingyen	76
Bécsi állatvédő egyesület	81
Bécsi cserépgalamb-lövészet	83
Bécsi vadászati kongresszus és a madárvédelem	91
Bikaviadatok országából	91
Bikaviadatok Belgiumban	92
Berlini tüzoltóság és az állatvédelem	96
Berliner Tierschutz-Verein	96
Berlinben kutyaadó	108
Bélyei megfigyelések	114
Borosnyay Oszkár †	126
Csatornatisztító kutyák	21
Cinkfészkek a méhkasban	67
Cinkfészkek a méhkasban kiegészítése	74
Christianiai A. V. E.	83
Cserépgalamb-lövészet Bécsben	83
Colam John	95
Chantecler-hóbort és az állatvédelem	96
Cinkfészkek biztosítása veréb és macska ellen	106
Chinchilla kiveszőben van	106
Chernelházi Chernel Kálmáné halála	107
Chantecler szerzője és az állatvédelem	107
Dühös vagy veszett-e a kutya	32
Deutscher Tierschutzverein	81

	Oldal
Drótnélküli táviró hatása a postagalambokra	107
Értelmes madarak	10
Északamerikai madárvédő telep	21
Életre való eszme a madárvédelem terén	35
Embertelen kocsis	35
Ébkiállítás Budapesten	47
Északamerikai E. Államok rovarkárók elleni védekezése	65
Eperjesi vadásztársaság	76
Előadás Gyulafehérvárott	83
Életmentő kutya	84
Esterházy Miklósné hercegné	94
Értesítés a Kühnel-féle fészekodugyár tárgyában	95
Élőállatok boncolására vonatkozó miniszteri rendelet	55
Féltre az ostorral	9
Falábú állatok	10
Fészekodvak alkalmazása	64
Fiókáit tápláló fecske	66
Fuvaros fogatok felügyelet nélkül hagyottak	83
Felügyelet nélkül hagyott fuvaros fogatok	83
Fészekszedés — halálos	95
Fészekodvak gyár — Kühnel-féle — tárgyában értesítés	95
Figyelmeztető táblák, állatvédő	96
Fák megvédése	103
Földmivelésügyi miniszterium ügykörében állatvédelem	11
Fészekodvak mesterséges helye	106
Fürjeső	106
Fülei Sz. Lajos †	126
Gyulafehérvárott előadás	83
Galamb és repülése	107
Grimm Gusztáv kitüntetése	107
Gólyavonulás	123
Gyermeknapjár főpapi körökben	126
Gyermeknapjár játékkereskedésekben	126
Hangyatojások	10 és 22
Hasznos madarak nemzetk. védelme	11
Hegyhörök és rendörök jutalomdíja	11
Hűséges kutya	34
Helyesbítés	23, 47 és 56
Hakon norvég király és az állatvédelem	84
Hasznos madarak védelme tárgyában figy. méltó javaslat	90
Hasznos rovar — még egy	94
Herceg Esterházy Miklósné	94
Humanitási nemzetközi kongresszus Washingtonban	94
Halálos fészekszedés	95
Hasznos madarak és a vasárnapi puskások	96
Halottainkról, megemlékezés	115
Hermann Ottó véleménye a madarak gazdasági jelentőségéről	124
Jutalomdíjak rendörök- és hegyöröknek	11
Jószívű kutya	21
Ífjúsági madárvédő liga	23, 34 és 44
Időjós madarak	32
Ingyen baromfi-orvoslás	76
Jelentések Madarak és Fák Napjáról	82
Javaslat — figyelemreméltó — a hasznos madarak védelme tárgyában	90
Itatása a vasuton szállított állatoknak	104
„Kluge Hans“	9
Kutyák szemgyulladás	10
Kártérítés elgázolt kutyáért	10
Kutyák mint csatornatisztítók	21

	Oldal
Kutya jószívűsége	21
Kutya a rendőrség szolgálatában	21
Kutyák, melyek sebesülteket szállítanak	21
Közbvágóhid Berlinben	22
Kocsis iskola Párisban	22
Kutya különös viselkedése	23
Kaliforniai lövédelem	32
Kémény, mint madárpusztító	34
Kutya hűsége	34
Kutyaszobrok	34
Kegyetlenségek a konyhában	35
Köbor kutya vadászterületen	35
Kocsis, embertelen	35
Kutya-, macska- és lólakomák	45
Kutyahűség	46
Krump Miklós	46
Kutyapécérek, udvarias	47
Kezes vadsváras	76
Kutya-ápolónők	80
Kutya életmentő	84
Kutyák kiirtása meggel	84
Kühnel-féle fészekodvak-gyár tárgyában értesítés	95
Kutya-menedékház	95
Konstantinápolyi kutyák	104 és 127
Karakul, másképp persa prém	105
Kutya dühös vagy veszett-e?	32
Kéményben a madarak	106
Kajaba Lajos megtisztelése	107
Kutyaadó Berlinben	108
Koppenhágai nemzetk. állatvédő kongresszus	114
Kocsisiskola Berlinben	116
Kutyákat biztosító szövetséget	116
Kutyaápolónők	116
Kutyák, sarkvidékiek	122
Különbségek kutya- és macskafélék között	125
Kutyák, csempészetre használtak	125
Kodolányi Antal †	126
Kutya a villamosban	127
Kutyakedvelők figyelmébe	127
Lövődő törvény Pennsylvániában	9
Lófélék száma az egész földön	20
Lokomobil az állatvédelem szolgálatában	21
Lovak szemellenzője	22
Lövédelem Kaliforniában	32
Lóhús, mint családok medvevadászatonál	34
Lófark-csonkítás	35
Lovak szemellenzői	46
Liga Orsz. Ifj. Madárvédelmi	54, 44, 23, 34, 55, 107, 75, 116 és 127
Londoni állatvédelem	81
Lovak vasárnapi Londonban	81
Londoni lovak vasárnapi	81
Lakásinség az állati társadalomban	94
Ló és az automobil	103
Liga, pozsonyi, állat- és növényvédő	47
Lókinzások tárgyában felszólalások	108
Lóotthon Angliában	114
Légy miért feni össze lábait?	125
Madarak és Fák Napja iránt Sáros vmegyei tanfelügyelő körlevele	65
Madárvédelem	106
Madarak a kéményben	106
Monostori Károly kir. tanácsossága	107
Madarak védelme tárgyában, javaslat	90
Madarakat, aki bántja	95
Macska, házinyulat szoptató	114
Madárvédelmi kihágás	115
Macskabarát kutya	9
Magyar agár	10
Madarak repülésének magassága	10

	Oldal
Madarak értelmes volta	10
Madarak nemzetk. védelme	11
Megtévelyedés	21
Madárvédő-telep Észak-Amerikában	21
Madár és repülőgép	22
Meszleny Benedek halála	22
Madarak és Fák napja Abauj-Torna megyében	23
Madárvédő ifjúsági liga 44, 34, 54, 55, 75, 23, 107, 116 és	127
Macskavédő egyesület Párisban	23
Madarak mint időjósok	32
Madárpusztító kémény	34
Medveadászatnál lóhus-csalétek	34
Madarak napja a sárvári áll. polg. isk.	34
Madárvédelem terén életrevaló eszme	35
Máday Izidor	46
Madarak és Fák Napja Ujpesten	59
Madarak és Fák Napja Palonczán	59
Madarak és Fák Napja Felső-Rakson	58
Madarak fontossága a rovarirtásban	67
Macskasors	67
Madár fészkelő helyének megválasztásában	67
Máday Izidor temesvári disztagsága. Személyi hír	68
Macskaadó	73
Madarak szaglási érzéke	74
Madarak és Fák Napja Porrog-szentkirályon	74
Madarak és Fák Napja Korponán, Nagycigándon, Bernecén, Esztergomban, Endrédén, Aknaszlatinán, Kaposmérőn, Napkoron, Nagyvárad-Ujvárosban, Homoródszentpéteren, Szeged-alsótanya, Nagysolymos	75 és 115
Madárvédelem Vasvárott	81
Madárvédelem és Amerika	82
Madarak és Fák Napja jelentések	82, 91, 106 és 115
Madárvédelem és a bécsi vadászati kongresszus	91
Még egy hasznos rovar	94
Méh és mézstatistika	94
Menedékház, kutya	95
„Mozik” rendőri ellenőrzése	96
Mesterséges fészekodu helye	106
Madárfogás kísérlete is büntetendő	123
Madarak téli etetéséhez	125
„Madár a fészken.” Dr. Kováts Lajos	127
Népotthon Pozsonyban	34, 75 és 83
Nagy Jenő †	35
Nemzetközi ornithológiai kongresszus Berlinben	68
Nemzetközi humanitási kongresszus Washingtonban	95
Németországban állatvédő prédikációk	95
Német tanítók Á. V. Egyesülete Németországi Á. V. E.	127
Okos veréb	9
Országos Ifjúsági Madárvédő Liga	23, 34, 44, 54, 55, 75, 107, 116 és 127
Ornithológiai kongresszus Berlinben	68
Olaszországban, — állatvédelem	92
Ostorral félre	9
Praedicatio az állatvédelem érdekében	9, 55 és 95

	Oldal
Pennsylvaniai lóvédő törvény	9
Ponny tenyésztése	20
Porcellántojások a tyuktenyésztésben	22
Pfennigberger József halála	22
Párisi kocsisiskola	22
Párisi macskavédő egyesület	23
Pozsonyi népotthon	34, 75 és 83
Patkolás szegekkel	46
Pozsonyi állat- és növényvédő liga	47
Porosz rendőrségi törvény és állatvédelem	65
Pozsonyi új népotthon	34, 75 és 83
Persa prém, másképp karakul	105
Postagalambok és a drótnélküli táviró hatása	107
Postalovak, üdülők	73
Rendőrök és hegyőrök jutalomdíja	11
Rendőrkutya	21
Repülőgép és madár	22
Rendőrkutya (háládatlan)	46
Rovarkárok elleni védekezés az Északamerikai E.-Államokban	65
Rovaroznak árt-e vagy használ a fagy	67
Rovarirtás és a madarak	67
Rostand és az állatvédelem	107
Repülőgépekkel szemben állatok viselkedése	115
Szemgyulladás kezelése	10
Szellő lófélék száma az egész földön	20
Sebesülteket szállító kutyák	21
Súlyvesztése az állatoknak szállításközben	22
Stuart Ellen Mary halála	22 és 35
Szemelendő lovaknak	22
Sáros vármegye tanfelügyelője körlevele Madarak és Fák Napja tárgyában	65
Személyi hír. Máday I. temesvári disztagsága	68
Szentgotthárdi főgimnáziumban állatvédelem	83
Szászországi pénzügyminiszterium és a vivisectio	103
Szivverések száma percenként	106
Szállítás közben állatkinzás	127
Tormássy Ferenc	35
Tierschutzverein Deutscher	81
Találó felelet	84
Tanítók (német) Állatvédő egyesülete	95
Tilalom, vivisectio-ellenes	108
Üdülő postalovak	73
Ugatásért fizetett emberek	92
Veréb okos	9
Verébek emberséges irtása	23
Vadászok tizparancsolataiból	23
Vesztett vagy dühös-e a kutya?	32
Virányi István †	35
Vadászterületen megjelölt kóbor kutya	35
Vivisekció rendelet	55
Varjúkérdés	65
Varju-furfang	67
Vadszarvas, kezes	76
Vasvári madárvédelem	81
Vasárnapi puskások és a hasznos madarak	96
Vivisectio és a szászországi pénzügyminiszterium	103
Visszafelé haladás	104

	Oldal
Veréb és macska ellen cinkefészkek biztosítása	106
Vasuton szállított állatok itatása	104
Vivisectio-ellenes tilalom	108
Vesztegségi járvány	127
Washingtoni nemzetközi humanitási kongresszus	94
Washingtoni nemzetközi állatvédő kongresszus	115

Irodalom.

Aquila. XVI. évfolyam 1909	19
Állatvédelmi ifjúsági irodalmi pályázat	33
Aquariumi tanulmány. Krenedits Ferenc	45
Állatvédelem szempontjai. Fodor Árpád	55
Évkönyv az 1909. évről	93
Fák Ünnepnapja. Thewrewk István	74
Felhívás pályázatra	74
Gazdasági szakkönyvek jegyzéke Gyakorlati madárvédelmünk 1908—1909-ben. Csörgéy Titusz	33
Gazdasági tudósítók évkönyve	45
Gyermeknaptár az 1911. évre	92
Irodalmi pályázat madarak és fák napja érdekében	33
Irodalmi pályázat, állatvédelmi ifjúsági	33
Iskolai Ünnepeink, szerk. Szentgyörgyi Dénes	66
Krenedits Ferenc: Aquariumi tanulmány	45
Kanári madár	80
Liga, Országos Ifjúsági Madárvédő pályázat eredménye	66
Magyar gazdasági szakkönyvek jegyzéke	11
Mecsek-egyesület évkönyve	44
„Madárvédő Liga, Orsz. Ifjúsági” pályázat eredménye	66
Madarak Nemtője. Thewrewk István	74
Madarak és Fák Napja irodalmi pályázat	33 és 54
Méhészeti mű tót nyelven. Zsebráczky Géza	80
Madarak és Fák Napja jelentések	82 és 91
Madárvédelmünk, gyakorlati, 1908—1909. Csörgéy Titusz	33
Népszerű méhészeti mű tót nyelven. 80 old. Zsebráczky Géza	78
„Orsz. Ifjúsági Madárvédő Liga” pályázat eredménye	66
Ornithologische Monatsberichte	73 és 74
O. Á. V. E. 1909. évkönyve	93
Pécsi „Mecsek Egyesület” évkönyve	44
Pályázatra felhívás	74
Szentgotthárdi Á. V. E. évi jelentése	55
Társadalmunk madárvédelme. Fodor Árpád	55
Tót nyelvű méhészeti mű. Zsebráczky Géza	80
Természet védelme	104
Vogelschutz-Bestrebungen in Ungarn, Máday Izidor	66
Védjük meg az állatokat „Miskolci Napló”	123

11. évf. 344. sz.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

TARTALOM: Az újév küszöbén. — Budapest székesfőváros tanácsának intézkedése a madarak védelme tárgyában. — Az állatokat védő és az élveboncolás ellen küzdő világszövetség IV. nemzetközi londoni kongresszusáról. — Ló-sanyargatások mindenfelé. — A galamblovészetek ellen. — *Egyesületi hírek:* Az Országos Állatvédő Egyesület rendkívüli közgyűlése. — Országos Állatvédő Egyesületi új tagok. — Ajándékok. — Sárosmegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület. — Az aradi állatvédő egyesület. — Nagyváradi állatvédő egyesület. — A soproni állatvédő egyesület jelentése. — *Szemle:* Okos veréb. — Félre az ostorral! — Mi van a „Kluge Hans“ nevű okos lóval. — Praedikáció az állatvédelem érdekében. — Lóvédő törvény Pennsylvániában. — Állatbarátok hagyatékai. — *Állatok világa:* Macskabarát kutya. — Egy szép magyar agár. — A madarak repülésének magassága. — A madarak értelmes volta. — *Vegyesek:* A hangyatojások. — A szemgyulladás kezelése. — Kártérítés a vasuti vonat által elgázolt kutyáért. — Falábu állatok. — *Hírek:* A hasznos madarak nemzetközi védelme. — Az állatvédelem a földművelésügyi minisztérium ügykörében. — Jutalomdíjak a rendőrök- és hegyőröknek. — *Irodalom:* Magyar Gazdasági Szakkönyvek Jegyzéke.

Az újév küszöbén.

Az állatvédelem szép és nemes célokat követ. Az állatok megbecsülését, a gyengék védelmét tanítja és ezton emberségesebb érzéseket fakaszt a tömegekben.

Lelkes ügybarátainknak, kik bennünket ügyünk előbbrevitelében a múlt évben is támogattak, meleg köszönetünket fejezzük ki.

Felkérjük a Magyarországi állatvédő egyesületek szövetségéhez csatlakozott egyesületek vezetőségeit, de ez egyesületek minden tagját is, hogy az állatvédelem érdekeinek ápolásában ne lankadjanak, hanem minél élénkebb tevékenységet fejtsenek ki.

Ajánljuk ügybarátaink szíves figyelmébe mindenekelőtt és elsősorban a gyermekvilág meghódítását, hogy valódi állatvédő és emberbarát nemzedékek nevelődjenek.

Terjesszük népiskoláinkban Gyermekeknaptárunkat;

nyerjük meg néptanítóinkat legértékesebb munkatársakul,

hogy a „Madarak és Fák Napja“-nak jelentős iskolai ünnepe országszerte átértessék és meghonosodjék és hogy az Országos Ifjusági Madárvédő Liga zászlaja alá sorakozzék minden iskola valamennyi gyermeke.

Ugyanezt a kérést intézzük az Országos Állatvédő Egyesület tagjaihoz külön is, mert az Állatvédelem ügyének országszerte leendő előbbrevitele körül órájuk járul a feladat oroslánrésze.

Egyesületünk országos jellege rója valamennyiünkre azt az erkölcsi kötelességet, hogy itt a székesfővárosban, az ország szívében épügy a közönségben, mint az irányadó kormányzati és hatósági körökben ne szünjünk tüzes propagandát folytatni ügyünk érdekében és nem sajnálva sem munkát, sem anyagi áldozatokat, igyekezzünk ügyünket, mint a humanitás egyik elengedhetlen követelményét győzelemre vinni.

Országos Állatvédő Egyesület.

Budapest székesfőváros tanácsának intézkedése a madarak védelme tárgyában.

Ezen cím alatt az „Állatvédelem“ múlt évi 5-ik számában az 51-ik lapon egy cikk jelent meg, mely szerint a székesfőváros határában a hasznos madarak etetése nagyobb mérvben üzetik és fészkelő odokkal való ellátás által, azoknak szaporodása is előmozdítottatik.

Legyen szabad a múlt év eredményéről néhány szóval beszámolni.

Az etetés az elmúlt évben 43 helyen folyt, a leg-

egyszerűbb etetők alkalmazása mellett, s az egyes etető helyek, melyek a személyzet lakásainak közelében voltak elhelyezve, a következő vendégek jelentkeztek:

15 etetőre a cinkék, vörösbecyék és pintyek jártak, néhány sármány társaságában;

5 etetőre csak veréb és sármány járt;

15 etetőre a cinkék, pintyek, sármányok, de verébek is látogattak el;

1 etetőre kizárólag verébek jártak;

2 etetőt a cinkék és pacsirták kerestek fel;

2 etetőre pedig a cinege és csizék jártak;

1 etető volt, melyre kizárólag pacsirták mentek;

2 etetőt pedig kizárólag cinkék kerestek fel.

Azonkívül az egyes etető helyeket a rigó-félék, stiglicék, fakúsz és harkályok is megtisztelték.

Etetéshez megfaggyzott ocsu lett használva, családok gyanánt pedig dió, tökmag stb. lett kiteve az egyes etetőknél, s dacára annak, hogy az eredmény ezen eleség mellett is kielégítő volt, az idei télre már kevert eleségről van gondoskodva, amelynél az ocsu csak alárendeltebb szerepet játszik s főleg tökmag, kendermag, napraforgómag, stb. olajos magok keverékéből áll, ugy, hogy vendégeink nemcsak elegendő, hanem változatos táplálékot is fognak találni.

Talán érdekesebb ennél a fészekodukkal elért eredmény; legyen szabad tehát ezzel is beszámolni.

Egészben beszereztetett 100 db A jegyű fészek-odu, amelyek szintén a személyzet lakásainak közelében lettek elhelyezve, úgy hogy azok által folyton figyelemmel voltak kísérhetők.

27 fészkelőben cinkék telepedtek le, és pedig 20-ban egyszer, 6-ban kétszer, sőt 1-ben háromszor is költöttek; 3 fészkelőben nyaktekercs telepedett le;

22-ben verébek akarták felütni tanyájukat és 11-ből egyszer, 5-ből kétszer, 2-ből háromszor, 3-ból négyszer, sőt 1-ből ötször lettek kiszedve tojásaik;

1-ben cinke és utána kurta kalapács fészkelte;

2 „ rozsdá farku;

1 „ denevér;

1 „ stiglic;

1 „ veréb és utána cinke;

1 „ veréb és utána harkály;

3 „ légykapó;

1 „ barátka;

összesen tehát ezen évben 63 fészekodu volt lakva, míg 37 odu egészen üres maradt.

Az eredmény talán nem egészen kielégítő, de mindenesetre elég biztató ahhoz, hogy egyrészt a megfigyelések folytattassanak, másrészt pedig a fészekoduk száma fokozatosan szaporíttassék.

Tényleg már utban is van a második száz fészekodu, melyeknek azonban a fele már B jegyű s így nagyobb madarak által is igénybe lesz vehető.

Nem mulaszthatom el ezen alkalommal még azt is felemlíteni, hogy a téli hideg idők alatt, több — utóbb fészkelésre már nem használt — odu menedékhelyül lett a madarak által felhasználva, s ha abban nem is költöttek, de védelmet találtak a tél viszontagságai ellen.

Viszont előadta magát az az eset is, hogy cinke

pár által lakott odu bejáróját egy *nevelőnő* napernyőjével piszkálta, hogy növendékeinek az apró madarakat megmutassa, és hogy egy flauberes *hős* a mezőőr által egész télen lakásához szoktatott és etetett cinege párt, annak felesége szeme láttára lepuskázott, s több más hasonló eset.

Eltekintve ezen kellemetlenségektől, talán az itt elért eredmények másokat is arra fognak buzdítani, hogy a hasznos éneklőket gondozásukba veszik, mert talán nincs mindenütt annyi rossz ember, mint itt.

Budapest, 1909. dec. 5.

G. K.

Az állatokat védő és az élveboncolás ellen küzdő világszövetség IV. nemzetközi londoni kongresszusáról.

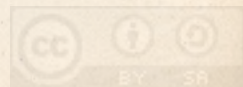
Közreadja Szalkay Gyula dr., a magyarországi osztály igazgató-titkára.

A kongresszus 1909 július 19-kétől 24-kéig tartott; az első két nap az élveboncolás elleni küzdelemnek volt szánva, a másik kettőn az állatvédelem általános kérdéseit tárgyalták. Nagy alapossággal és hévvel foglalkoztak e tárggyal az angol nők és férfiak.

Az állatvédelem összeforrt ott a népelettel, mindenki tudja, hogy állatvédelem van, hogy az állatot kell és illik is védeni. Az utcán is észrevehető, hogy a lovak szebbek, jobban ápoltak, mint nálunk; a munkás lovaknál alig látni szemellenzőt s a kocsis jobban, emberségesebben bánik lovával, mint nálunk. Meredek helyeken, ha a kocsi felér, a kocsis megáll 1—2 percre, hogy a lovak kifujhassák magukat. Az angol ezt természetesnek találja, mi magyarok pedig, akiknek mindig oly sietős a dolgunk, kiszidnánk a kocsiszt s azzal érvelnénk, hogy azért ló a ló, hogy szaladjon és huzzon.

A kutyáknak és macskáknak is jobb dolguk van Londonban, mint Budapesten; a kutyáknak nincsen szájkosaruk, nem vezetik pórázon. A nagy nyilvános kertek és sétányok mindegyike valóságos eldorádója a madárvilágnak és más állatoknak. A Hyde-Park, a Regent-Park, a Kensington-Park, mindegyik nagyobb, mint a mi városligetünk, tele van juhnyájakkal, a pázsit örökzöld és buja. A parkokban vannak tavak, azokon vígan uszkálnak a kacsák, ludak és egyéb szárnyasok. A fák tele vannak éneklő madarakkal, a gyerekek, kik százával ott futkosnak, etetik a madarakat, galambokat. Az éneklők nagyon barátságosak, nem félnek, egyszerű hívásra vállra, kézre repülnek. Senki sem bántja, senki sem fogja a madarakat, azért oly barátságosak és nyájasok. A futkározó leányok és fiúk nem bántják a pilléket, úgy, mint nálunk. A halászat azonban nagyon el van terjedve. Egy kis fiut kérdeztem, hogy mit csinál a megfogott hallal, azt a választ kaptam: vízbe teszem otthon, etetem és felnevelem. Állatvédelmi eszme rejlik e feleletben is.

Az állatkert vasárnap zárva van, a vasárnapi

szünetet még az állatokra is kiterjesztik a vallásos angolok. Vasárnap nincsenek szini előadások, hangversenyek, zene. A legtöbb idegen a kongresszushoz szombaton délután 5—6-kor ért Londonba, hiába mentünk az irodába, zárva volt. Vasárnap délelőtt hiába döngöttük a kapunak a kalapácsát (csodálatos a modern Londonban, a Cityben, villanyos csengetyű helyett a 100 év előtti vaskalapács, „Klopfer“ divik), az Office kapui csak nem nyitlak ki.

Bezzeg nemzetközi kongresszus idején mi magyarok vasárnapon is, reggel 7-től este 11-ig, az utolsó vonat beérkeztéig, inspekción tartottunk hivatalos helyiségünkben, a londoniak pedig szombat 5-től hétfő 10-ig zárva tartják.

A londoni állatvédőknek van még egy másik sajátáguk, ők majdnem mind vegetáriánusok.

Ime Angolországban nemcsak a vivisection ellen foglalnak állást az állatvédők, de még húst sem esznek, ők nemcsak antivivisectionisták, hanem vegetáriánusok és antialkoholisták is egyszerre.

Az előadások nagyszerűek voltak, körülbelül 30 angol, 5 német és 2 francia előadást tartottak, azonkívül az esti órákban 8-tól 11-ig voltak a nagyközönség számára külön szabad-előadások, melyeket képviselők, orvosdoktorok, ügyvédek, papok és számos hölgy tartott. Az esti előadásokat 800—1000 ember hallgatta.

Az utolsó napon az állatkórházat (Animals' Hospital) látogattuk meg, melyet az „Our dumb Friends League“ alapított és a Hugh-Street, Belgrade-Road-ban található. Nagyon tiszta, szép és célszerűen berendezett intézmény ez, ahol a beteg állatokat gyógyítják, vagy ha elutazik valaki, kosztba adhatja egészséges állatját kevés költséggel.

Ami nekünk leginkább tetszett, legjobban imponált, az a demonstrációs-menet, az állatvédők proceszsiója volt. A kongresszusnak tagjai a londoni és környéki állatvédő-egyesület tagjaival számban együtt vagy 2000-en lehettek. Minden angol egyesület saját zászlajával és tekintélyes számban jelent meg.

A külföldi egyesületeknek nem voltak saját zászlói, de gondoskodott a rendezőség, hogy minden nemzet kapjon egyet. Volt ott készletben vagy 650 drb. Angolországban az a szokás, hogy egy egyesület alakításánál a zászló színeit, jellegét, formáját meghatározzák és az első ülésen már a kész zászlót bemutatják.

Hozzánk csatlakoztak a rokon egyesületek, melyek az irgalom és az emberszeretet jegyében működnek.

Legelőször a vezető kongresszus tagjai sorakoztak és pedig a nemzetek betürendje szerint Amerika volt az első nemzet, az angolok a második és így tovább Zélandig.

A magyar egyesület képviselője a magyar trikolt vitte.

A Hyde-Parkban állottunk fel és egy 14 kilométeres útvonalon mentünk végig a főbb utcákon, élünkön lovasrendőrökkel és zenekarokkal. A hétzenekar egyenletesen volt elosztva az egyes testületek között. Az utolsó banda után vagy ötven kocsis, auto, cab, elegáns fogat haladt, azok is zászlókkal, virágokkal,

rózsákkal, szalagos aforizmákkal voltak díszítve. A legtöbbször az állott: „Antivivisection“. Ezen egyesületek tudniillik rendezték a menetet és ezt így adták tudtul.

Gondolható, hogy e hosszú útvonalon hány ember csatlakozott hozzánk. Tán kétezren voltunk, midőn elindultunk és huszezen érkeztünk London legszebb teréhez, a Trafalgar Square-hoz, hol Nelson admirális szobra áll. A szobor körül elhelyezkedtünk. A szobor talapzatáról London város 80 éves érseke szólott a néphez, utána két képviselő, három orvos, négy hölgy és megint két ur ítélte el az élveboncolást.

Az első két napon, vagyis a vivisekción kérdéséhez szólottak: Monro tiszteletes ur, Sidney Trist, Miss Earle White, Worthy tanácsos ur, Missis és Miss Lee, Dr. Förster, Miss Deighton, Ankenbrand, dr. Quidde, dr. med. Hadwen, dr. med. Houghton, Miss Hoff, Madame de Sylva és dr. Szalkay Gyula, a magyar képviselő.

Az állatvédelem általános kérdéseiről előadásokat tartottak: dr. Förster (Berlin), Camps asszony (Páris), Miss Nicholson, Miss Wood (London), Reverend Strabon, Mondra asszony (Prága), dr. med. Lepinay (Páris) és Kronow asszony (Helsingfors).

En mint a Magyarországi Világszövetségnek tagja tartottam ezen cím alatt „Tudományos haladás és humanizmus“ szabad-előadást, mely azon indítvánnyal záródott, hogy az 1896-ban tartott budapesti nemzetközi kongresszusnak határozatát újra elfogadják, tudniillik, hogy az élveboncolás büntető-törvényileg üldözendő. Egyhangulag elfogdták.

A másik fontos határozat az volt, melyet Miss Deighton a stuttgarti egyetem nevében beterjesztett: a IV-ik nemzetközi állatvédelmi és élveboncolás elleni, Londonban székelő kongresszus a stockholmi tudományos akadémiánál óvást emeljen a dr. Nobel Alfréd gyáros által tett alapítvány kamatainak szétosztása ellen.

Az eddigi díjak szétosztásánál főleg a fiziológusok, vagyis az élveboncolók konkuráltak és nyerték el a 200.000 frankos díjat. A humanitás, az emberszeretet és az irgalom nevében vétőt mondott a kongresszus a további szétosztások ellen; ne a fiziológusok, vagyis vivisektoroknak adják a díjat, hanem az orvosi tudomány egyéb ágazatai akármelyikének.

Egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadták el ezt is.

Lósanyargatások mindenfelé.

„Botrányos állapotok“ címen e lap szeptemberi számában publikáltunk kétrendbeli lelketlen állatkinzási esetet; abban a sajnálatos helyzetben vagyunk, hogy azokat most más esetekkel is megtoldhatjuk.

Két katonatiszt, egy szakasz legénységgel a lövölde felé menet, az utszélen fekvő egy végleg kimerült, elkinzott, vérző és végvonaglásban levő lovat pillantott meg. Mellette egy bot feküdt, mellyel a tulajdonos, aki nem volt a helyszínen, bizonyára ütlelte az állatot.

A tisztek elhatározták, hogy a nyomorult lovat kinjaitól megszabadítandó, agyonlövöik. E közben két fuvaros érkezett a helyszínére. Ezek is úgy vélekedtek, hogy agyon kell löni a szájalomra méltó jószágot, amelyet lelketlen tulajdonosa itt az utszélen hagyott. Az állat lelövését végrehajtották. Később az egyik tiszt konstata, hogy a lelőtt ló tulajdonosa teljes részegen, egy közeli bokorban fekszik s figyelemmel kíséri a történéseket. A ló boncolását végző állatorvos helyesnek, emberségesnek nyilvánította a tisztek cselekedetét, s kinyilatkoztatta, hogy az állat életében óriási kínzásnak volt alávetve, értéket nem képviselt s lelövés nélkül is csakhamar kimult volna.

A kegyetlen állatkinzó nem nyugodott bele a dologba, hanem feljelentést tett a tisztek ellen a járás-bírósnál vagyonrongálás címen, viszont a tisztek és az esztergomi állatvédő egyesület a kihágó ellen állatkinzás címen. Az ügy a város rendőrkapitányi hivatala elé került aztán, ahol a tüzetes vizsgálat, tanukihallgatás, szóval a kihágás kellő tárgyalása után a lókinzó az 1879. évi 40-ik t.-c. 86. §-ába ütköző kihágás elkövetésében bűnösnek mondatott ki s elítéltetett 80 korona pénz, vagy 4 napi elzárásra, mint főbüntetésre és 100 korona mellékbüntetésre, avagy további 5 napi elzárásra és pedig ez utóbbira azért, mivel rábizonyult, hogy nemcsak az adott esetben, hanem máskor is kinozta az állatot, vagyis notorikus állatsanyargató volt. Kártérítésről szó bizonyára azért nem volt az ítéletben, mivel a végkép lecsigázott, haldokló állat a szakértő állatorvos és tanuk szerint értéket nem képviselt.

Ez az eset, amely fellázító, mint embertelen állatkinzás, époly megnyugtató a büntetés súlyos voltánál fogva. Ha az illetékes bíróságok nem ítélnének rendszerint jóval enyhébben ennél állatkinzási kihágásokban, úgy remélünk lehetne, hogy a közérkölcst is rontó, a jövő ember-generációkra is mételeyzőleg ható, a humanizmus jegyében álló korunknak nagy szégyenére váló állathóhérolások végre türethetőbb mérvekre szállának alá s végleg be is szűnnének.

Egyesületünk egyébiránt, mely ebben a kérdésben az első közvetítő lépéseket tette, a következő állapontokra helyezkedett:

1. A ló tulajdonosa nyilvános és botrányos állatkinzási kihágásért az 1879. évi 40. t.-c. 86. §-a alapján kérdőre vonható és büntethető.

2. A lovat agyonlövő, idegen ingóvagyon megsemmisítése címen vonható kérdőre az 1878. évi V. t.-c. 418. §-a alapján, mert jóllehet a cselekvény maga jóhiszemű és emberséges volt, a tulajdonosnak joga van kártérítés követelésére.

3. Ámde a fenförgő esetben kárról alig lehet szó, legfeljebb az úgy is elhullásban levő állat bőrének értéke jöhetne számításba, az pedig a tulajdonos rendelkezésére állt.

Törvényismerő és magyarózó ügytársaink talán szivesek lesznek ehhez hozzászólni, mert hasonló esetek, sajnos, napirenden vannak s a kérdés megvilágítása mindkét érdekelt félre nézve kívánatos.

További esetek a következők:

Egyik buzgó tagtársunk múlt év végén látta,

amint egy egyfogatu bérkocsi az Üllői-ut végén levő vendéglő előtt megállapodott, kocsisa a bakról leszállt és egy, ugyancsak bérkocsis formájú utasával együtt a vendéglőbe belépni igyekezett; mindkettő félig ittasnak látszott. Tagunk a lovat szemügyre véve, látta, hogy a szegény pára a bérkocsiszabályrendelet követelményeinek meg nem felel, amennyiben elcsigázott, a kiméretlen hajtás következtében kimerült, testén pedig a durva ostorcsapások nyomaival fedett. Kérdőre vonta a bérkocsist lovának feltűnő lezsarolása miatt, mire ez, mint az már szokás Budapest bérkocsisainál, goromba feleseléssel válaszolt. Erre sikerült az 1040. mellszámú rendőrt a helyszínére hozni, ki ezen 604. számú bérkocsit hajtó segédét igazolta és ellene jelentést tett.

Ez az eset tanunk és a rendőr meghallgatása mellett nemsokára tárgyalva lett a IX. kerületi kapitányságnál, hol a kihágót a 11275/1909. számú ítélettel 10 korona pénzbírságra átváltoztatható 24 órai elzárásban marasztalták el. Ez ítélet ellen a panaszos, mint az már ugyancsak szokás Budapesten, felebbézzel élt.

Még további eset a következő: A Ferenciekterén állomásozó bérkocsisok egyike lovát a zabláznál fogva oly embertelenül rángatta, hogy egyik éppen ott levő tagunk már nem állhatta meg szó nélkül. Ám a durva kocsis erre még nagyobb tűzbe jött, ostort fogott és avval mért súlyos csapásokat a ló fejére. Természetesen ezt sem hagyhatta szó nélkül tagtársunk, mire a bérkocsis durván visszafeleselt: „Mi köze hozzá? Menjen a dolgára. Enyém a ló, csinálók vele, amit akarok, stb.“

Rendőr nem lévén a közelben, tagunk mégis meg akarta állapítani a bérkocsi számát, hogy feljelentést tehesen, mire úgy körülvették a közelben álldogáló bérkocsisok, hogy közel se férhetett s mert még fenyegető állást foglaltak el, tagunk kénytelen volt — rossztól tartva — menekülni.

Simábban folyt le egy másik nemkülönböten botrányos eset. Egyesületünket távbeszélőn értesítették, hogy a közelben egy ló tulajdonos az utcán embertelenül üti-veri a lovát. Mire egyesületünk két kiküldöttje oda ért, a ló már a tulajdonos istállójában volt szájalomosan megverve, bőrén dagadt sávokkal az ostorcsapásoktól. Kitűnt, hogy a ló hibázzemű és csökönyös. Ezt a hibájából gyógyithatlan nyomorult jószágot, melynek a vágóhídon lett volna helye, puffolta hát a különben intelligens embernek látszó tulajdonos palem et publice!

A feljelentés megtörtént s remélhető, hogy az illetékes hatóság a kihágó intelligenciájára való tekintettel, a *legsúlyosabb* büntetésben fogja részesíteni.

Mert hová jutunk, ha már nemcsak durva lelkületű, műveletlen, hanem műveltebb emberek is nyilvánosan hóhérolják kivált oly lovaikat, amelyek betegséguknél fogva *képtelenek* a követelményeknek megfelelni.

Mo.

A galamblövészetek ellen.

Lapunk múlt évi szeptemberi, októberi, novemberi és decemberi számaiban a galamblövészet ügyében megjelent közlemények kapcsában folytatólag ismertetjük a nevesebb külföldi állatvédő egyesületektől nyert válaszokat.

Société Protectrice des Animaux.
Állatvédő egyesület. Nice, 1909. okt. 1.

Az általunk kifejtett heves akciónak köszönhető, hogy most már öt év óta a galamblövészet az egész környéken, Monaco kivételével, teljesen megszűnt.

Már az 1850. évi Grammont-féle törvény tiltotta a galamblövészetet, de az mégis hallgatagon sok helyen türetett. Most azonban Berthout igazságügyi miniszter újra körrendeletet bocsájtott ki, mely a Grammont-féle törvény szigorú betartását rendeli el.

Société Protectrice des Animaux.
Állatvédő egyesület. Lyon, 1909. szept. 28.

A galamblövészetet nálunk Hériot polgármester már régóta betiltotta.

Ezen erkölcsstelen és civilizált néphez nem méltó játék, hála az állatvédő egyesületek akciójának, most Franciaországban egészen megszűnt.

Nagyon örülnénk, ha az önök országában is ezt elérnék.

Societatea pentru Protecțiuneau Animalelor.
Állatvédő egyesület. Bukarest, 1909. szept. 15.

Sajnos, hogy nálunk a törvény nem tiltja a galamblövészetet és eddig még nem tehattunk ellene semmit, mert a trónörökös érdeklődik iránta. Az 1906-iki kiállításakor azonban bemutattuk a mechanikai galamblövészetre szolgáló készülékeket, melyek lehetőleg ez irányba fogják terelni e sportot.

Rossiiskaja Obscsetva Pokroviteljstva Zsivotnim.
Orosz állatvédő egyesület. Moszkva, 1909. szept. 16.

Ezen sajnálatos sport nálunk még mindig létezik, csak annyit tudunk elérni, hogy ifju nem vehet abban részt.

Sophia-Vereeniging tot bescherming van Dieren.
Zsófia állatvédő egyesület. Amszterdam, 1909. okt. 5.

Hollandiában sohasem türték a galamblövészetet. Most 20 éve kísérlet történt, de a kormány nem engedte meg.

Sociedad Argentina Protectora de los Animales.
Argentínai állatvédő egyesület.
Buenos Aires, 1909. szept. 25.

Minálunk 1908 szept. 22. óta a galamblövészet el van tiltva a legfőbb nemzeti törvényszék egy döntvénye alapján.

Az argentinai állatvédő egyesület akciója meg fog jelenni a tavaly július 6—10. Londonban tartott congreszus okmányaiában: „Records“ etc.

Sociedade Brasileira Protectora los Animales.
Brazíliai állatvédő egyesület.
Rio de Janeiro, 1909. szept. 24.

Az egyesület még csak most 2 éve, hogy alakult, de már is elértük, hogy a bikaviadal és a galamblövészet Rio de Janeiroban be lett tiltva.

The Washington Humane Society.
(Protects Children And Animals.) 1909. aug. 26.
Washingtoni emberbaráti egyesület.
(Védi a gyermekeket és állatokat.)

A 46 északamerikai egyesült állam legtöbbszörében évek óta fennálló törvények tiltják a galamblövészetet. Ezeket a törvényeket általában respektálják és azok létrejötte a nagyszámu állatvédő egyesületek közbejöttének köszönhető.

Ez egyesületek törekvései nyomán a közönség belenevelődött abba a hitbe, hogy a galamblövészet egy szűkségtelen és kegyetlen sport és már nem képez népszerű időtöltést egy-két újabb és még rendezetlen vidéket kivéve. A cserépgalambok használata nagyban pótolja az élő madarakra lövöldözést.

The Massachusetts Society For the Prevention of Cruelty to Animals.
A Massachusettsi állatvédő egyesület.
Boston, 1909. aug. 26.

A galamblövészetre vonatkozó törvények a különböző államokban különbözők. Massachusetts államban már több éve, hogy megszűnt a galamblövés, kivált elnökünk Mr. Angell törekvései folytán, ki arra igyekszik, hogy más államokban is beszüntesse ezen kegyetlen sportot.

Itt is az agyag (cserép) galambok pótolják általában az élő madarakat.

Egyesületi hírek.

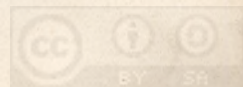
Az Országos Állatvédő Egyesület rendkívüli közgyűlése.

Az Országos Állatvédő Egyesület múlt évi dec. 29-én rendkívüli közgyűlést, és ezt megelőzőleg választmányi ülést tartott lapunk decemberi számában közzétett meghívó értelmében.

Mindkét ülés egyedüli tárgyát az egyesület vezetőségének és tisztikarának megválasztása képezte, mely választások az O. Á. V. E. módosított alapszabályainak 1910. január első napjától való életbelépése következtében váltak szükségessékké.

Mindkét ülés jegyzőkönyveiből a következő kivonatos tudósítást közöljük:

Jelen voltak marosi Máday Izidor elnöklete alatt: Grimm Gusztáv, K. Nagy Sándor tb. elnökök, Monostori Károly főtitkár, Hänslér Károly jegyző, Benkes

Ferencné, Fölker Józsefné, Grimm Gusztávné, Halmos Béláné, özv. Hangl Józsefné, Koller Imréné, özv. Kolozsváry Károlyné, özv. dr. König Henrikné, Krizbay Mária, dr. Mariska Istvánné, Maróthy Antónia, Mednyánszky Kánitz Henrikné, Mihályi Perco Vladica, Miskó Józsefné, Rajcsics Hedvig, özv. Schmidt Miklósné, özv. Szini Károlyné, Altmann J. József, Alak Ferenc, Borbély Vidor, dr. Czirer Andor, Fein Dávid, Hangl József, Herodek József, dr. Mariska István, Molnár Ákos, Mednyánszky Kánitz Henrik, Nagy Jenő, Piazza Antal, Selymessy Ferenc, dr. Stern Adolf, óvári Szeőke Béla, Szepesházy Jenő tagok, Fölker Irma, Halmos Béla vendégek.

A választmányi ülésen az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Nagy Jenő és dr. Stern Adolf urakat kérte fel. A tárgyalás anyagát az elnöki előterjesztés képezte, mely szerint K. Nagy Sándor, dr. Mariska István és dr. Stern Adolf urak kérték fel mint jelölőbizottság. Az elnöki előterjesztés a tisztviselők és alkalmazottak javadalmazásának megállapítására nézve, valamint egyéb ide vonatkozó javaslatokat foglal magában.

Ez előterjesztésből mint közérdekűt a következő tételeket közöljük:

„A megejtendő választások között szerepel az ügyvivő alelnöké is; ezt az állást, mely eddig tisztelbeli volt és mely, mondanunk sem kell, az egyesület beléletében a legfontosabb, az új alapszabályok a tisztviselői állások sorába helyezték.

A t. választmány előtt nem szükséges hosszabban ismertetni azt a páratlan ügyszeretetet, lelkese­dést és áldozatkészséget és megfeszített munkát, mellyel szeretett barátunk Grimm Gusztáv annyi évek hosszú során át az ügyvivő alelnök teendőit végezte. Ő most legőszintébb sajnálkozásunkra határozottan kijelentette, hogy ügyvivői alelnöki választást nem fogadhat el és így csak arra lehet reményünk, hogy ő mindnyájunk egyesített kérésének engedve, ismert önzetlenségével és szívjóságával az ügyvivő alelnök teendőit hajlandó lesz ellátni továbbra is mint alelnök addig, míg neki sikerülni fog egyesületünknek oly egyént ajánlani, aki méltó utóda lehet.

Uj alapszabályaink egy az egyesületi működés sokágu követelményeinek megfelelő tisztviselői kart állapít meg. Méltóztassanak ezt úgy tekinteni, hogy az egy latitudót nyit egyesületünknek, hogy a jelenleginél jóval nagyobb igényeknek megfelelő tisztviselői kart alkalmazhasson fokozatosan abban az arányban, amint az anyagi eszközök azt megengedik.

Ezek az anyagi eszközök, amint az a t. választmány előtt eléggé ismeretes, ez idő szerint oly vég­hetlenül szerények, hogy tisztviselőink mindegyike két-három állás teendőit kénytelen végezni, javadalmazásuk pedig egy kellőleg fizetett tisztviselő javadalmazásán is alul marad.“

Az elnöki előterjesztés egészében elfogadtatván, mint a választmány javaslata továbbított a közgyűléshez.

K. Nagy Sándor tb. elnök a kijelölő bizottság

nevében előterjesztette az egyesület vezetőségébe és tiszti karába választandók névsorát, melyet a választmány szintén egyhangulag elfogadott és a közgyűléshez utalt.

A rendkívüli közgyűlés napirendjét megelőzőleg az elnök konstata­lta a közgyűlés határozatképességét, rövidesen említést tett arról, hogy a lefolyt három évi ciklus a legemlékezetesebbek közé sorozható, mert egyebektől eltekintve, ebbe esik a „Madarak és Fák Napja“ intézményének fejlesztése, az Országos Ifjusági Madárvédő Liga szervezése és kormányhatósági elismerése, a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének megalakítása és a vidéki egyesületek fellendülése.

Az elnök az egyesület vezetőségének és tisztikarának nevében meleg szavakkal köszöni meg az egyesületi tagok támogatását és a választó közgyűlés vezetésére elnököt kér megválasztani.

K. Nagy Sándor javaslatára általános helyeslés közben Nagy Jenő vál. tag közfelkiáltással a rendkívüli közgyűlés vezetésére felkérteik. ■

Nagy Jenő elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Grimm Gusztáv és K. Nagy Sándor urakat, a jegyzőkönyv vezetésére Monostori Károlyt kéri fel.

A választmánynak fent már érintett előterjesztését, valamint a kijelölő bizottságnak K. Nagy Sándor elnök által előadott javaslatait egész terjedelmükben a közgyűlés elfogadván, egyhangulag közfelkiáltással három évre megválasztattak:

Elnökké: marosi *Máday* Izidor.

Alelnökké: *Borosnyai* Oszkár, *Chernel* István, *Grimm* Gusztáv, *Hauszmann* Alajosné, dr. *Lendl* Adolf, *Osztoics* Mihály.

Főttkárrá: *Monostori* Károly.

Ügyészszé: dr. *Németh* Imre.

Pénztárossá: *Hänsler* Károly.

Ellenőrré: dr. *Stern* Adolf.

Számvizsgálókká: *Andreánszky* Antal, *Dövényi* Károly és *Heyduck* Gyula.

Tiszteletbeli választmányi tagok: özv. Etlényi Lajosné, Göth Ilka, Herman Ottóné, dr. Lendl Adolfné, dr. Liebermann Emánuelné, K. Nagy Sándor, báró Pongrácz Vincéné, Stuart Mária, Köpesdy Sándorné, Mihalecz Józsefné, Péntek Gáspárné, Rajcsics Hedvig, özv. Treszler Károlyné, Battonyay Ödönné, Hangl Józsefné.

Dr. Balogh Sándor, röjtői Bauer Antal, dr. Csillag Gyula, Gasperi Antal, dr. Samassa János, Schiller Izsó, Soltész Vilmos, Weixelgärtner Vince.

Választmányi tagok: Andreits Jánosné, Benkes Ferencné, Grimm Gusztávné, Gróder Kornélné, özv. Kolozsváry Károlyné, özv. dr. König Henrikné, Krizbay Mária, dr. Löwengárd Jánosné, Mihályi Perco Vladica, Monostori Margit, özv. Schmidt Miklósné.

Battonyay Ödön, Borbély Vidor, Feder Ferenc, Krenedics Ferenc, Selymessy Ferenc, Ráthonyi Zoltán, Fein Dávid, Gróder Kornél, dr. Jellinek Ede, Kakass Kálmán, dr. Löwengárd János, dr. Mariska István, Mednyánszky Kánitz Henrik, Molnár Ákos, Nagy Jenő, K. Nagy Sándor, dr. Stern Adolf, óvári Szeőke Béla, fülei Szántó Lajos.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének végrehajtó bizottságába:

Éless László, dr. Fromm Géza, Gross Ferenc, Gróder Kornél, Hábermann Géza, K. Nagy Sándor, Nagy Jenő, Ormay Sándor, báró Pongrácz Vince, K. Virágh Andor.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nagygyűlésében az O. Á. V. E.-et képviselik:

Benkes Ferencné, Grimm Gusztávné, Gróder Kornélné, Hauszmann Alajosné, dr. Lendl Adolfné, dr. Liebermann Emánuelné, báró Pongrácz Vincéné, özv. Schmidt Miklósné.

röjtői Bauer Antal, dr. Csillag Gyula, Gróder Kornél, dr. Harkányi József, Herman Ottó, Kakass Kálmán, dr. Lendl Adolf, dr. Mariska István, Nagy Jenő, K. Nagy Sándor, dr. Stern Adolf, fülei Szántó Lajos.

A választmány és kijelölő bizottság javaslatainak elfogadásával a közgyűlés érvényre emelte azokat az intézkedéseket is, hogy Grimm Gusztáv alelnököt az ügyvivő alelnöki teendőkkel megbizsa, hogy Monostori Károly főtitkára egyuttal a szerkesztői és állatmenedékház állategészségi felügyelői teendőit, Hänsler Károly pénztárosra pedig a titkári s az állatvédő felügyelői teendőket ruhazza.

Orsz. Állatvédő Egyesületi új tagok. Új tagokként beléptek a múlt év IV. negyedében:

Alapító tagok: Özv. Tschouke Anna, alapítványkiegészítés 50.— kor. Tschouke Herman, alapítványkiegészítés 50.— kor.

Rendes tagok: Hartmann Fanny, Watterich Arnold, kereskedő, Várady József, vendéglős, Engelmann Leopoldine (Ujpest), Aradi István (Ujpest), Maróthy Antónia, O.Á.V.E. irnoknöje, Gontza Miklós, áll. tanító (Resicza-bánya), Leitner Zsigmond, bankigazgató, Keleti Adolf, Mihályi Perco Vladica, dr. Haag Ödön, Hübner Ede, Máté Erzsébet, M. kir. honvéd-hadapród-iskola (Nagyvárad), Tersztyánszky Imre (Emilia-major), Mátyásföldi nyaralótulajdonosok egyesülete (Mátyásföld), Ungár Gizella, Ámon Irma, Beck Sarolta, Denk Károly Endre, ifj. Freund Lajos, Goldstein Manóné, Rill Gusztáv (Maglód), Szatmáry Lajos (Sütemeg), Krayer Emil, nagykereskedő, báró Eötvös Rolanda, Krenedits Ferenc, földm. min. s. titkár, B. Szikora Anna, színművésznő. Tisztelt új tagjainkat melegen üdvözöljük sorainkban.

Orsz. Állatvédő Egyesület.

Ajándékadók. 1909. IV. negyedében a következő ajándékokat vettük: Máday Izidor 100 kor., Grimm Gusztáv 100 kor., Hausmann Alajosné 100 kor., Osztoics Mihály 24 kor., Névtelen 12 kor., Fein Dávid 10 kor., dr. Lendl Adolfné 8 kor., özv. Kozlovsváry Károlyné 5 kor., Dumtsa Miklós 2 kor., Lencz Lajos 2 kor., Mayer Ferencné 2 kor., Gallia-ház gyermekei 74 fillér. Az állatvédőház céljaira: özv. Treszler Károlyné 10 kor., özv. Lorünzer Ferencné 6 kor. A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Orsz. Állatvédő Egyesület.

Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület. A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesületnek 1909. december 27-én Piller Kálmán elnökle alatt tartott választmányi gyűlésén jelen voltak: Ágoston Károly alelnök, Pawlas Julián titkár, Bodon Miksa jegyző, Bohrandt Lajos pénztárnok, Both Tamás ügyész és dr. Csatáry Ágoston, Dessewffy István, Ehlers Hektor, Grámer Nándor, Ilkovics Adolf, Lukovich Aladár, Poloczek Róbert, Riztl Károly igazgató választmányi tagok.

Elnök üdvözli a választmányt első ülése alkalmából, hangsúlyozza, hogy a mai ülésnek tulajdonképeni tárgya az egyesület legközelebbi teendőinek megállapítása. Egyben jelenti, hogy Tóth Sándor igazgató-választmányi tagságáról lemondott.

A titkár jelenti, hogy 167 tag 334 koronát fog az 1910-iki évre befizetni. Ebből 116 K 90 f szolgál az „Állatvédelem“ című lapra; 50 korona gyermeknaptárak beszerzésére fordítható, melyek a madarak és fák napján az iskolákban lesznek szétosztandók. 50 korona oduk, etetők és madáreselés beszerzésére fordítható. A fennmaradt összeg az egyesület alapításának előkészítése alkalmával felmerült költségek fedezésére és iroda berendezésére fordítandó. A választmány a titkár javaslatát magáévá teszi.

Ágoston Károly javasolja, hogy a megye és szab. kir. városai az állat- és madárvédelmet szabályrendeletekben biztosítsák s egyben az egyesület támogatására hivassanak fel.

A választmány a javaslatot elfogadja.

Lukovich Aladár indítványozza, hogy a választmányi tagok taggyűjtőivel láttassanak el, mert remélhető, hogy még számosan fognak az egyesületbe lépni. A választmány az indítványt elfogadja.

Több tárgy nem lévén, az elnök az ülést bekezeszti.

Az aradi állatvédő egyesület az 1909. évi működéséről egy igen fényesen kiállított jelentést bocsátott ki, melyet előkelő személyiségek mondásai ékesítenek. Az egyesület, mely *Lukácsy* Lajos buzgó és lelkes ügybarátunk sokoldalú és munkabíró személyében már 1905 óta működött, hivatalosan is megalakult a múlt év elején, végleg pedig augusztus hóban, midőn alapszabályai jóváhagyattak. Az egyesület a földmivelésügyi minisztertől napraforgó magot nyert abból a célból, hogy a madarak etetésére alkalmas mag minél nagyobb mennyiségben álljon rendelkezésre. Az egyesület mintegy 600 dobozban osztotta ki a magot megyeszerte iskolák, községek, gazdák stb. között az ültetésre nézve adott megfelelő utasítás kíséretében. Az ültető mag terjesztésében az egyesületet kivált dr. *Dálnoky Nagy* Lajos várm. alispán, dr. *Csernovits* Diodor min. tan., m. kir. jószágigazgató és *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelő támogatták. A jelentés köszönettel emlékezik meg az aradi minoritarend főnökéről, hogy a templom homlokzatáról a templom építése idejében oda alkalmazott dróthálókat, amelyekben a galambok beleakadtak és elpusztultak, eltávolíttatta. Az egyesület köszönetet mond *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelőnek azért, hogy az O. Á. V. E. által kiadott Gyermeknaptár 1—1 példányát a népis-

koláknak terjesztés végett megküldötte. A jelentés elismeréssel emlékezik meg Sarlot Domokos rendőrfőkapitányról, aki az állatkinzási esetekben gyors és erélyes eljárást követ. Az egyesület kezdeményezésére Arad tanácsa mesterséges fészekodukat szerzett be és azokat a parkokban felállította. Arad város tanácsa a madár-
 etető és fészekoduk jelentőségére és kimélésére a közönséget külön hirdetményben felhívta és szabályrendeletet alkotott a terhes szekerek elé fogott állatok védelme érdekében. A jelentés szerint az egyesület egyik főtevékenysége a városban nagy tömegekben elszaporodott galambok etetése, amiben a nagyközönség is annyira részt vesz, hogy a városban valóságos galambkultusz fejlődött ki, melynek híre az egész országban elterjedt. Az egyesület a magánosoktól eltekintve mintegy 1200 kgr. kukoricát fordított e célra. A jelentés közönművel sorolja fel Arad várost, a pénzintézeteket, gőzmalmokat, cégeket, egyeseket stb., melyek részint pénzadományokkal, részint termények átengedésével támogatták az egyesületet. Az egyesület az aradi Baross-parkban madár-
 etető asztalokat állított fel, amelyeket rendszeresen lát el eleséggel. Az egyesület végre élénk akciókat folytatott a flaubert-fegyverekkel üzött madárirtás megakadályozására. Az egyesület alapító tagjainak száma 9, a rendes tagoké 147. Az évi jelentést értékessé teszi még dr. Nagy Orbánnak „Néhány szó a fészekodvakról” c. ábrákkal ellátott szakszerű értekezése.

Nagyvárad állatvédő egyesület. Ez új egyesület a következő átiratokat intézte az iskolai vezetőségekhez:

„43/1909. szám. Tekintetes Igazgatóság! Közledevény az az időszak, midőn az állandóan nálunk lakó kis madárkák a tél zordsága és élelmiszer hiánya miatt védelemre szorulnak: felkérjük a t. Cimet, méltóztassék az Állatvédő Egyesület nemes céljait e tekintetben előmozdítani és az ifjuság lelki nemesítésére, szívjóságának fejlesztésére és nemzetgazdasági érzékének helyes irányítására ezt a kedvező alkalmat felhasználni. Egyesületünk készséggel felajánlja, hogy a m. t. Cim vezetése alatti iskolánál, ha erre a hely alkalmas, egy emeleti ablak alá, vagy kertben téli *madár-
 etetőt* helyez el, melyet a tanulók bizonyára szíves örömmel fognak ellátni eleséggel. Kérjük tehát a tek. Igazgatóságot, méltóztassék a vezetése alatti iskola tanerőit az ügy érdekében fölkérni, hogy az elhelyezendő madár-
 etető ellátására az ifjuságot buzdítsák, a tanulókkal *magvakat és alkalmas zsiradékokat* gyűjtsenek; a magvak gyűjtését már most meg lehet kezdeni, — a zsiradékokat a téli hideg beálltával. Kérjük, kegyeskedjék e nemes ügy iránti hajlandóságát és intézkedéseit Egyesületünk alulírott alelnökével vagy titkárával tudatni, akik készséggel rendelkezésére állanak. Nagyvárad, 1909. dec. 12. Az Állatvédő Egyesület nevében: Wertheimstein Alfréd, elnök, dr. Tóth Mihály, alelnök, Vaday József, titkár.”

„44/1909. sz. Igen tisztelt Igazgatóság! Közhasznú és paedagogiai jelentőségű ügyben keressük meg a m. t. Cimet, melynek fontosságát egyébként bizonyára nem kell bővebben magyaráznunk, kivált tanügyi egyénnel szemben. A *Gyermeknaptár* című diszes és szívnemesítő könyvecskéről van szó, melyet az Országos Állatvédő Egyesület jelentékeny áldozatokkal ad ki évente az ügy

érdekeiben és tőlünk, valamint az iskolák igazgatóitól és buzgolkodó tantestületétől várja, hogy elterjesztéséről gondoskodjunk. Nem arról van szó, hogy egy iskolánál néhány tanulóval szerezzük meg ezt a 10 filléres könyvecskét, — melyről a legszigorubb kritika is elismeri, hogy mint kiadvány is többet ér az áránál, — hanem arról, hogy lehetőleg *minden tanuló beszerezze*, a legszegényebbeket pedig az iskolafentartó lássa el e könyvecskével. Kérjük, kegyeskedjék ily irányban tevékenykedni és b. rendelését mielőbb megtenni vagy nálunk, vagy az orsz. központon (IX., Ernő-u. 11/13. sz.) Nagyvárad. 1909. dec. 12. Az Állatvédő Egyesület nevében kiváló tisztelettel: Wertheimstein Alfréd, elnök, dr. Tóth Mihály, alelnök, Vaday József, titkár.”

Jelentés a soproni állatvédő egyesület 1909. évi december hó 16-án tartott választmányi és egyuttal a közgyűlést előkészítő gyűléséről:

1. Elnök közölte, hogy a második titkár megbetegedése folytán az utolsó gyűlés jegyzőkönyvének felolvasását és hitelesítését a legközelebbi választmányi gyűlésre kell elhalasztani.

2. Következett annak a tárgyalása, hogy Sopronban a „madarak és fák napja” jövőben miként tartassék meg.

Hosszabb eszmecsere után elhatározott egy szűkebb bizottságnak megválasztása, amely ezen ügyet behatóan tárgyalni és a hozott határozatról az egyesületet értesíteni fogja.

A bizottság elnökül dr. Heimler Károly rendőrfőkapitány ur, mint tagjai pedig a szépitőegyesület elnöke, dr. Printz Ferenc, ny. alpolgármester ur és az itteni elemi iskolai igazgató urak lettek megválasztva.

3. Első titkár előadta az utolsó gyűlés óta történt következő fontosabb dolgokat:

a) A rendőrfőkapitányság felkérésünk folytán utasította az ebportyázások alkalmával a gypmester mellé rendelt rendőröket, hogy ne tőrjék azt, hogy a gypmestert ezen utjain gyermekek kísérik.

b) Beküldtünk egy hozzáunk beérkezett jelentést a rendőrfőkapitánysághoz, amely szerint több lövőtulajdonos a kertjében macskákat tart, noha ez itt meg van tiltva.

A rendőrfőkapitányság szíves volt a legszigorubb intézkedéseket elrendelni.

c) Savanyukuti tagcsoportunk, Neuhaus Hermann ur, ottani magánzó és községi bíró szíves fáradozása folytán, hat új rendes taggal szaporodott.

d) Az „Öst. Bund der Vogelfreunde“ (Graz-ban) meghívta egyesületünket az október hó 23-án, az ottani „Lech“-erdőben történt madárvédelmi telep megnyitására és a „Wiser“-emlék leleplezéséhez.

Miután képviselőt nem küldhettünk oda, átiratban üdvözöltük az egyesületet, aki meghatva, hálás köszönetét fejezte ki azon közléssel, hogy a madár-
 védelmi telep magyar mintára készült és az ott alkalmazott baranyakárszi etető-házikók általános tetszésben részesültek.

e) Egyesületünk felkérte, hogy tiltakozzon az ellen, hogy vadászandó medvék csalogatása céljából lovakat elevenen kössenek az erdőben a fákhöz.

Az ügyet a szükséges lépések megtétele végett áttettük az O. Á. V. E.-hez, mint a magyar állatvédő egyesületek szövetségéhez, aki ezen ügyben megfelelően el is járt.

f) A vivisekció ellen küzdő londoni egyesület közölte a „IV-ik nemzetközi kongressus“ határozatait 7 pontban és kéri közreműködésünket.

Ezek a vivisekció eltiltását követelő határozatokon kívül röviden a következők:

Tiltassanak el mindenütt a bikaviadalok, ahol mégis tartatnak, ne látogassák ezeket legalább az idegenek.

A kongressus elítéli a divat és sport kegyetlenégeit; közölje ezt a bizottság azokkal, akiket illet.

Létesítsenek mindenütt iskolák kocsisok és mindazok számára, akikre állatok vannak bízva.

Tiltassék meg törvényileg az állatkinzó kelepccék (csapóvasak állatok elfogásához) használata.

Határozatok:

1. Az itteni „Siket-Némák Tanintézetének“ és a „Széchényi-Otthonnak“ 50—50 darab, a „Mária Josephinum“ növendékei számára pedig 10 drb gyermeknaptár szereztetik be karácsonyi ajándéknak.

2. Elismerő oklevéllel ki lesznek tüntetve:

Nyomárkay László és Galambos Ferenc buzgó csoportvezető urak és Neuhaus Hermann ur, aki a savanyukuti csoport létesítésén szintén buzgón közreműködni szives volt.

3. A közgyűlés napjának kitűzése az elnökségre bízatik.

SZEMLE.

Okos veréb. A „Tribuna de Lausanne“ című lapban Paul Rochat a következő apróságot beszéli el. A genfi tó mellékén lévő Ouchy-ban a Genève nevű hajóra szállt. A hajón egy csapat veréb szokott lakmározni az alatt az idő alatt, míg a hajó Ouchy állomáson vesztegelt, az utasok által elszórt morzsákból és ételmaradékokból. De mivel nem voltak hajlandók a „nagy vizen“ át haza repülni, mindannyiszor, hogy a hajó indulását jelző harang megszólalt, visszakotródtak a partra. Így volt akkor is, midőn Rochat a hajóra szállott. A hajó megindulása előtt a verebek elrebbentek. De egy fiatal veréb későn vette észre magát, midőn a hajó már utban volt. Kődös volt az idő és azért valószínűleg nem látta meg a partot, mely még akkor nem igen esett távol a hajótól. Kénytelen-kelletlen megadással húzta meg magát az önkénytelen fogságban. De ime megszólalt a találkozót jelző éles hangú gőzsi — szemközt jött az Ouchy-ba igyekező Montreux nevű hajó, mely mintegy 100—150 méter távolságban siklott el a Genève gőzös mellett. A kis veréb csakhamar megtalálta magát és átrepült a Montreux gőzösré, mely visszavitte őt az Ouchy-i állomásra a parthoz. —yi—

Félre az ostorral! A Frankfurter Zeitungnak írják Odesszából — tehát Oroszországból. Tolmatschow odesszai kormányzó az ostor használatát a város területén eltiltotta. Az illető tudósító csodának mondja, ami éppen nem csoda, hogy a kocsisok és fuvarosok kényszerűségből, ostor nélkül is boldogulnak. A kormányzó az iránt is intézkedett, hogy lovak, kutyák és madarak számára elegendő itató legyen városszerte.

—d—

Mi van a „Kluge Hans“ nevű okos lóval, melynek gazdája *Osten* a folyó évben meghalt? A „Morgenpost“ Berlinből azt írja, hogy a 4—5 év előtt számoló képességével oly nagy feltűnést keltett derék állatot gazdája és tanító mestere *Osten*, egy elberfeldi *Kroll* nevű barátjára hagyta, kivel megegyezett, hogy a főnomenalis solidungulát (egypatast) kegyelemkenyeren holtig tartsa. *Kroll* a „Kluge Hans“-ot *Osten* elhalálózása után tényleg el is szállította Elberfeldre s most ott pihen — nem ugyan egykori dicsősége babérajain, hanem volt gazdája barátjának puha alomján.

Mo.

Praedicatio az állatvédelem érdekében. A berlini szövöttek állatvédő egyesületek kezdeményezése folytán ez évi augusztus hóban Berlinben a Kaiser Friedrich Gedächtniskirche nevű templomban, az első állatvédő praedicatio tartatott. Meghívás alapján megjelentek a kormány és iskolai hatóságok képviselői, továbbá az érdeklődők igen nagy számán kívül 78 községi iskolából a tanítók és a tanulók egy része. A praedicatiót Behrend lelkész tartotta.

—d—

Lóvédő törvény Pennsylvániában. Ez az állam az északamerikai egyesült államok egy részének példáját követve külön törvényt alkotott a lovak védelmére, mely szerint beteg, sánta, vagy lezsarolt lovak eladása vagy vétele büntetés terhe alatt tilos. A törvény m. é. máj. 6-án kelt és már máj. 12-én tárgyalt ez ügyben a bíróság a pennsylvániai állatvédő egyesület panaszára.

—d—

Állatbarátok hagyatéka. Az állatvédő egyesületek emberbaráti működését mi sem igazolja jobban, mint az a körülmény, hogy kivált a külföldön oly gyakran történik a végrendeletekben megemlékezés az állatok javára. Gyakran igen tekintélyes hagyatékokról van szó. Az újabb időkben tudomásunkra jutott esetekből megemlíthetjük a nottinghami szemorvost, dr. Bell Taylor-t, aki közel 3,000,000 koronát hagyományozott állatvédő célokra.

—d—

Állatok világa.

Macs kabarát kutya. A berni „Bund“ című lap szerint Aarburgban egy állatbarát házában egy kutya és macska kiskoruktól fogva együtt nevelkedtek és szoros barátságban éltek. A macskát valamely indokból el akarták pusztítani és az ismert barbár gyakorlat szerint néhány kődarabbal zsákba tették és az Aar folyóba dobták. Philax, ez volt a kutya neve, figyelmesen nézte a procedurát és amikor látta, hogy a macska nem kerül

felszínre, mint kitünő uszó a folyóba ugrott, a zsákot kihozta és azt a víz fölött tartva, a partra uszott. De mikor látta, hogy a házbeliék a zsákot újból a vízbe dobni készültek, gyorsan elkapta a zsákot, a folyóba ugrott, átvitte a zsákot a tulsó partra és ott kiszabadította barátját. Ezt a ritka hűséget a kutya gazdája azzal jutalmazta meg, hogy a macskának megkegyelmezett.

—d—

Egy szép magyar agár. A számos kutyafajta közt hazánkban még ma is kedvelt s egynémely vármegyében erősen elterjedt az agár. Ma már kivált angol

Egy szép magyar agár.

agarak tenyésztésével és használatával foglalkoznak nálunk, de u. n. magyar agaraink is tágas körében a birtokosoknak kedveltek. Egy ilyen fajta szép példányt érdemesnek tartunk itt képben bemutatni.

A madarak repülésének magassága. Hergesell német léghajós, aki Strassburgból indulva szokta utjait megtenni, megfigyelte utjai közben azt a magasságot, melyben egyes madárfélékkel találkozott. Sast 3000 méter magasságban, két gólyát 900 méter, pacsirtákat 1000 méter s hollókat 1400 méter magasságban látott. Általánosságban azonban, mint mondja, 400 méternyi magasságon felül rendszerint igen kevés madárral lehet találkozni.

—yi—

A madarak értelmes volta. Dr. Charles C. Abbot amerikai ismert ornithologus, több rendbeli kísérleteket tett kedvenceivel, a madarakkal, hogy azok értelmi fokát tanulmányozza. Azokat a faágakat, melyeken madarak fészkeltek, meggyűrűzte, azaz kérgeiken gyűrűalaku metszéseket tett, minek következtében az ágak elhaltak és a levelek róluk lehullottak. Az így kitakart és rejtetségüktől megfosztott fészkeket a madarak ott hagyták még akkor is, ha már tojásaik is benn voltak. Abban az esetben azonban, midőn a lomb elfonnyadása már akkor következett be, midőn a madarak fiókái megváltak, a madarak ezek felcseperedését megvárták. — Egy fa alá, melyen egy málinkó pár fészke építésbe fogott, Abbot piros, sárga, biborszinű, zöld, kék és szürke fonalat helyezett el és pedig leginkább szembeötlő módon a sárga és piros fonalat. A szövő

madarak a szürke fonalából készítették fészkeiket és csak midőn az a befejezéshez közel állott, díszítésül egy-két bíbor és kék fonalat alkalmaztak. A piros és sárga fonalat egyáltalában nem vették igénybe. Dr. Abbot vizsgálódásai szerint a fészkek gondos elhelyezésének kérdésében a him és nőstény egyaránt és egyetértőleg határoznak, a fészkek építésében azonban elsősorban a nőstény óhajása vagy izlése érvényesül. Dr. Abbot megfigyelése szerint a nőstények követelők és erőszakosak és egyáltalában nem hajlandók magukat a himnek alárendelni.

—yi—

VEGYESEK.

A hangyatojások, melyek a szobában tartott madarak és halak élmezésében nélkülözhetetlenek, utóbbi időben megdrágultak és jövőre még nagyobb drágulás várható. Oroszországból, mely a hangyatojásoknak legfőbb szállítója, (lehet, hogy üzleti szempontból sugalt) olyan hírek érkeznek, hogy a hangyatojások gyűjtését nemcsak hogy az esős időjárás csorbitotta, hanem a gyűjtéssel foglalkozó egyének, parasztok száma mindinkább fogy, mert a más egyéb munkáért fizetett magas napszámberék mellett a hangyatojás-gyűjtés ki nem fizeti magát.

—yi—

A szemgyulladás kezelése. Állatokon a csipás szem rendszerint elhanyagolt szemgyulladásnak a következménye. Ennek elhárítása szempontjából célszerű háromszor naponta zinkvizet csepegtetni az állat szemébe. Ha gyulladásnak jelei, mint fájdalom, melegség, fénykerülés mutatkoznak, úgy borogatást alkalmazunk a szemre, amelyhez kamillából, zsályából vagy ezerjófűből készült forrázatot használhatunk. Kutyáknál a gyulladás ideje alatt a hus adagolását mellőzni kell.

Rm.

Kártérítés a vasuti vonat által elgázolt kutyáért. A „Berliner Tagblatt“ szerint e napokban a Porosz Államvasutak 1200 márka kártérítést fizettek egy rajnamel léki vadász-embernek egy kutyáért, melyet a vonat elgázolt. A kutya egy élő sövényen és sodrony-fonaton át jutott a pályatestre, és így érte a baleset. A törvényszék azt találta, hogy a vasut tulajdonosa minden esetben a kárért felelős, ha a vasuti testet nem szereli föl úgy, hogy arra az állat nem juthat. A törvényszék azt is kimondta, hogyha a kutya egy feljáróról jutott volna a pályatestre, ez sem menti fel a vasutat a felelősség alul.

Falábu állatok. Egy francia folyóirat említi, hogy Feydeau, a híres francia író a minap egy apró ölebet, melynek szépsége neki megtetszett, 1500 frankért vásárolt meg. Másnap egy automobil a kis állatot elgázolta s egyik lába eltörtött. Az orvos az amputálást tartotta szükségesnek, ami meg is történt és azóta Feydeau kutyája falábbal sétálgat. Egy másik folyóirat, mely ezt a hírt utánnyomta, egy tehénnek ábráját közli, melynek jobb első lába egy faláb. (y—i)

HIREK.

A hasznos madarak nemzetközi védelme. Ismeretes dolog, hogy a földmivelésre nézve hasznos madarak védelme érdekében évek hosszú során át folytatott nemzetközi tárgyalások nyomán egy nemzetközi egyezmény jött létre, melyhez azonban több állam, nevezetesen Olaszország hozzá nem járult.

Az olasz király kezdeményezésére Rómában a külföldi államok erkölcsi és anyagi hozzájárulásával egy nemzetközi gazdasági intézet alapított, azzal a céllal, hogy a földmivelés összes érdekei a világ valamennyi államának közreműködésével minél belteresebb ápolásban részesüljenek. Ennek a nemzetközi intézetnek m. é. december hóban tartott közgyűlésének ötödik határozata a hasznos madarak védelmével foglalkozik, amely kérdés előadója Miklós Ödön földmivelésügyi magyar államtitkár volt. A közgyűlés mellözve a helyi érzékenységet, az előadó javaslatait magáévá tette s kimondotta, hogy a hasznos madarak hatékony védelmét feltétlenül szükségesnek tartja s felhívja az összes az intézethez tartozó államokat, hogy az 1902. évi párisi nemzetközi madárvédelmi konvencióhoz csatlakozzanak, amennyiben még nem csatlakoztak volna, hogy a hasznos madarak védelmének szükségességét az elemi iskolákban tanítsák s egyéb más módon is ez eszmét a köztudatba átültessék. Felhívja az állandó bizottságot, hogy az egyes államoknak a hasznos madarak védelmére vonatkozó törvényhozási intézkedéseit egybegyűjtse a legközelebbi közgyűlés elé terjessze.

Ehhez az örvendetes hírhez csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy bár egy igen jelentős erkölcsi vívmányt látunk abban, hogy ez a határozat épen a római nemzetközi gazdasági intézet által hozott, tehát annak az országnak fővárosában, amelynek népe évszázadok óta irgalmatlanul pusztítja élelmi célokra és vadászati kedvtelésből a madarak milliárdjait, mindazonáltal gyakorlati eredményt az ügyre nézve csak akkor remélhetünk, ha az olasz kormány, mely a nép erőszakkal meg nem másítható szenvedélyeivel megküzdeni nem képes, teljes odaadással a határozatnak azt a részét tenné magáévá, hogy a madarak védelmének szükségességét az elemi iskolákban taníttassa.

—yi—

Az állatvédelem a földmivelésügyi minisztérium ügykörében. Az állatvédelem ügye ezen a címen mind eddig a közigazgatás egyetlen ágazatában sem szerepelt hivatalosan. Az állatvédelmet érintő intézkedések és intézmények, ugymint idevágó rendőri utasítások, Pasteur-intézet, állategészségügy, állatorvosi főiskola, hasznos madarak védelme, m. kir. ornithológiai központ, állatok szállítására vonatkozó szabályok stb. a belügyi, a földmivelésügyi és kereskedelemügyi minisztérium ügykörében foglaltatnak ugyan, de az állatvédelem ügye általánosságban és egészében mindeddig egyetlenegy minisztérium ügykörében sem szerepelt. Az Országos Állatvédő Egyesület az utóbbi évek folyamán az állatvédelem jelentőségét oly fokra fejlesztette, hogy az méltán megérdemli, hogy a közigazgatás kere-

tében helyet foglaljon. De ettől az erkölcsi szemponttól eltekintve, a kérdés még arról az oldalról is fontosnak mondható, hogy az ügynek az állam részéről esetleg anyagilag leendő támogatására is kedvező kilátás és lehetőség nyílik akkor, ha a közigazgatás keretében az állatvédelem ügye is külön címen szerepel.

E megfontolásból kiindulva az O. Á. V. E. elnöksége mult évben azzal a kérelemmel fordult Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urhoz, hogy figyelemmel arra is, hogy az állatvédelem mind társadalmi, mind pedig közgazdasági irányban mozgó célzataival a nevezett minisztérium intentionálnak és feladatainak megfelelni kíván: ezen ügyet ezen a címen a földmivelésügyi minisztérium ügykörének keretébe felvenni méltóztatnék.

Örömmel jelezhetjük, hogy a földmivelésügyi minisztériumnak f. é. január hó 1-étől érvényes ügy és személybeosztása szerint (Kiadatott a m. kir. földmivelésügyi miniszter 1909. december 18-án kelt 11500. eln. sz. rendeletével.) az O. Á. V. E. kérelme teljesült. A IX/A. főosztály, 2 ügyosztály: „Mezőgazdasági statisztika és kisebb gazdasági ágak” ügykörében többek között a következők foglaltatnak: A magyar ornithológiai központ ügyei. Az állatvédelemmel kapcsolatos ügyek. Hasznos madarak nemzetközi és hazai védelme. Tájékoztatásul közöljük még, hogy a IX/A. főosztálynak főnöke Kazy József, miniszteri tanácsos, főnökhelyettes Radisics György min. tan. A IX/A. főosztály 2. ügyosztályának vezetője ugyancsak Radisics György min. tanácsos.

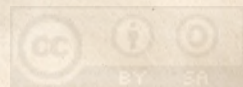
Jutalomdíjak a rendőrök- és hegyőröknek. A Nagyváradi Állatvédő Egyesület négy 5 koronás és két 10 koronás jutalmat tűzött ki azon rendőrök és hegyőrök közt, akik az állatvédelemben magukat az 1910 év folyamán kitüntetik, egyszersmind átírt a rendőrkapitánysághoz a rendőrlégényeknek az állatvédelem körüli teendőkre való kioktatása tárgyában, a hegyőrségi elnököt pedig megkereste, hogy a hegyőröket a madár-fészkek és énekesmadarak védelmére utasítsa.

IRODALOM.

Magyar Gazdasági Szakkönyvek Jegyzéke 1910. E címen most jelent meg tíz nyomtatott ivnyi terjedelemben egy könyvárjegyzék, melyet a „Pátria” gazdasági szakkönyvkereskedés adott ki (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) és a hozzáforduló érdeklődőnek portómentesen küld meg. A füzet gazdag tartalmában félezernél több gazdasági szakiró egy emberöltőn át gyűjtött gyakorlati és tudományos szaktudása van összehalmozva.

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY tanár, egyesületi főtítkár
felelős szerkesztő.

Kiadja az ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Az okszerű madárvédelem eszközei. Irta: Chernel István, a Kőszegi Állatvédő Egyesület elnöke. Ára 30 fillér.

Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. Irta: K. Nagy Sándor, pestvidéki kir. törvényszéki bíró. Ára 30 fillér.

Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Irta: dr. Kukuljevic József, m. k. állatorvos. 27 ábrával, 3 grafikai táblával. Ára 1 korona.

Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Irta: Máday Izidor. Ára 1 korona.

Ugyanaz német nyelven. Ára 1 korona.

A szemellenzőről. Irta: Pákozdy László. 4 képpel. Ára 20 fillér.

Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. Irta: K. Nagy Sándor. 4. kiadás. Ára 2 korona.

Ne bánts az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Irta: K. Nagy Sándor. Ára 3 korona.

Kwizda-féle Restitutions-fluid. 1900. párisi világkiáll. Grand Prix.

Mosóvíz lovak részére.

Egy üveg ára . . . K. 2.80

Negyven év óta van használatban az udvari, valamint versenystállókban is lovak izmainak erősítésére, fűrésztó menetek előtt és után, fűzamosdásoknál és az izmok merevedésénél stb. Lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Czímke és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.

Kwizda-féle korneburgi marhapor.

Diétikus szer lovak, marhák és juhok részére.

1 doboz ára . . . K. 1.40
1/2 doboz ára . . . K. —.70

Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehéknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából.

Kwizda-féle KUTYAPILULÁK hashajtópilulák kutyák részére

1 doboz ára . . . K. 2.—

Fő-raktár: **Török József** gyógyszerész,
Budapest, VI., Király-u. 12. és VI., Andrassy-út 28. sz.

IFJ. KÜHNEL MÁRTON a „Magyar Ornithologiai Központ” felügyelete alatt álló

Első Magyar Fészekodu- és Madáretető-készülékek gyára BARANYA-KÁRASZON u. p. Szászvár. Vasut: Szászvár-Máza.

Szerződésileg kötelezve kizárólag a Magyar Ornithologiai Központ által megszabott oduminták gyártására s ennek fejében az intézet jegyét (M. O. K. betűket) alkalmazhatja odukészítményein. Gyártja a következő odumintákat és téli etetőket:

A minta: az összes odulakó cinegék (szén-, kék- és barát-, fenyves- és búbos-cinege), valamint a csuszka, faktusz, nyaktekeres, kerti rozsdafarku fülemile és örvös légykapó számára.

B minta: a seregély, de különösen a szén-cinege, valamint az A mintánál említett madarak számára is.

C minta: négyszögletű tág bejáróval; a szürke légykapó, házi darázs farkú fülemile és a fehér barázdabillegető számára.

D minta: a búbosbanka, szalakóta, kék vadgalamb s a kisebb bagolyfélék számára.

Az A, B és D minta szerszám nélkül leemelhető fedéllel készül. Szállításnál a fedelek harántul át-tűtött szegekkel vannak lezárva.

Legcélsebb 9/10 rész A és B mintát (egyenlő számban) és 1/10 rész C, esetleg C és D mintát rendelni.

Téli etetők:

Etető-kunyhó: Betonalapzatokon nyugvó lábakkal a tetőről lefüggő 60 cm-es asztalkával. Nagyban való etetésre, nagyobb kertek, parkok stb. számára.

Galambduc-etető: az etetőkunyhó kisebb és egy lábon álló mintája; 40 cm-es etetőasztalkával; a hozzáadott csavarral földbe ázott oszlophoz erősíthető. Kisebb kertek számára.

Etető-szekerény: falra vagy kerítésre függeszthető. Etetőasztalkája 40 cm. hosszú és 20 cm. széles. Kisebb kertek számára.

Ablak-etető: a kertre néző ablak keretére függeszthető, szobából való etetésre. A három első etető minta üvegezés nélkül szállíttatik; a közönséges ablaküvegdarabokat bárki egyszerűen szögekkel erősítheti a keretekre.

ÁR JE G Y Z É K:

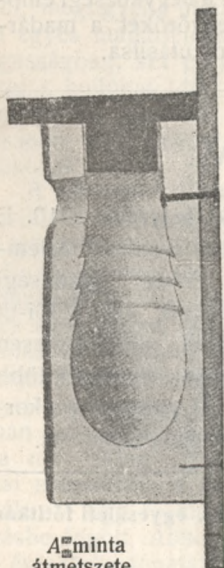
Fészekodu, A minta . . . db 85 fill.
" B " . . . " 110 "
" C " . . . " 70 "
" D " . . . " 250 "

Etető-kunyhó, lábakkal együtt 32.— K

Etető-kunyhó, csak a felső rész,
lábak nélkül 18 K
Galambduc-etető db 10 "
Etető-szekerény " 10 "
Ablak-etető " 2.50 "

Madárkalács, téli etetéshez,
magvakból és fagyuból
előállítva, 1/2 kilós darabokban, 1 kilogram 1 K
5 kilós postacsomag 5 "

NB. Az árak csomagolással együtt, Szászvár-Máza vasútállomás, illetve Szászvár postahivatal, pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett értendő.

A minta átmetszete.

„Jókai” könyvnyomdai műintézet, Budapest VII., Thököly-ut 28. (Garay-bazár.)

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

TARTALOM: Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter távozása. — Gr. Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter távozása. — Gr. Serényi Béla földmivvelésügyi miniszter ur beköszöntő körirata. — A földmivvelésügyi miniszter rendelete az Országos Állatvédő Egyesület törekvéseinek támogatása tárgyában. — A madárkalit tisztántartása. — A galamblovészetek ellen. — Darwin az állatbarát. — *Egyesületi hírek:* A békéscsabai állatvédő egyesület megalakulása. — A pozsonyi állat- és madárvédő egyesület közgyűlése. — A vasvárm. járási egyesületek. — A krassószőrénymegyei állatvédő egyesület. — A hontvármegyei állatvédő egyesület. — *Irodalom:* Aquila. — *Állatok világa:* A szelid lófélék száma az egész földön. — A ponny-tenyésztésről. — Kutyák mint csatornatisztítók. — A jószívű kutya. — *Szemle:* Rendőr-kutyák. — Megtévelyedés. — Sebesülteket szállító kutyák. — Madárvédő-terület Észak-Amerikában. — Lokomobil az állatvédelem szolgálatában. — *Különfélék:* Agarak versenye Angliában. — Porcelán-tojások a tyúktenyésztés szolgálatában. — Repülőgép és madár. — Súlyvesztés szállítás közben. — *Hírek:* Személyi hírek. Halálozás. — A lovak szemellenzője. — A berlini közvágóhid. — A párisi kocsis-iskola. — A hangyatojások. — A verebek emberséges irtása. — „Madarak és Fák Napja“ Abaujtonnavármegyében. — Helyreigazítás. — Egy angol állatbarát. — Orsz. Ifjúsági Madárvédő Liga. — *Vegyesek:* Egy kutya különös viselkedése. — Vadászok tizparancsolataiból. — Macskavédő egyesület Párisban.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter távozása.

Ezerszer elpanaszolt közhely, hogy országunknak fejlődését a körülöttünk rohamosan haladó államok kárörvendő sajnálkozása közben megakasztja, megbénítja a meddő politika, mely irtalom nélkül gázol át embereken, érdekeken, az egész országon.

E politikánknak ismét egy gyászos sikere, hogy távoznia kellett Darányi Ignácznak, aki egy évtizednél tovább volt az ország földmivvelésügyi minisztere és aki a kormányzatnak ezt az ágazatát egyetlen elődje által sem megközelített államférfiúi bölcseséggel, példátlan erélylyel és fényes sikerrel uralta.

Nem vesztegetünk ugyanis hiábavaló szavakat annak a szomorú ténynek ecsetelésére, hogy a földmivvelésügyi miniszter, még mielőtt a nagypolitika révén távoznia kellett, már huzamos idő óta maga is elkiváncozott helyéről azért, mert ismét csak a nagypolitika révén támadások érték amiatt, hogy földmivvelésügyi miniszter léte a gazdák érdekei mellett foglalt állást!

Az Országos Állatvédő Egyesület a távozó miniszterhez a következő feliratot intézte:

Kegyelmes Ur!

„Midőn Nagyméltóságod nemcsak a mi, de az egész ország gazdaközönségének legigazabb és legmélyebb sajnálatára arról a helyről távozik, amelyen Nagyméltóságod évek során át mint az ország gazdasági politikájának mély belátású intézője, gazdasági érdekeink elszánt öre és földmivvelésünk hatalmas fejlődésének szerencsés kezű építője oly általános elismerés mellett munkálkodott,

kötelességünknek tartjuk Nagyméltóságodnak mély hálánkat fejezni ki azért a megbecsülhetlen jóindulatért, melylyel Nagyméltóságod egyesületünket állandóan kitüntetni és támogatni kegyes volt.

Fogadja Nagyméltóságod mély tiszteletünk kifejezését, melylyel maradunk Budapest, 1910. I. 17. Kegyelmes ur, az Országos Állatvédő Egyesület nevében Máday Izidor elnök, Monostori Károly főtitkár.“

Darányi földmivvelésügyi miniszter a következő leiratban ugyancsak január 17-én bucsuzott az egyesülettől:

Magyar Királyi Földmivvelésügyi miniszter 660. szám. eln. 1910.

Méltóságos Elnök Ur!

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsege folyó évi január hó 17-én kelt legfelső kéziratával a m. kir. földmivvelésügyi miniszterium vezetésétől saját kérelmemre legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Midőn e tárca vezetésétől megváltok, örömmel mondok köszönetet Méltóságodnak és az előnklete alatt álló igen tisztelt testületnek azon hazafias támogatásért, melyet hivatalos működésem alatt tapasztalni mindenkor szerencsém volt.

Fogadja Méltóságod tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1910. évi január hó 17.

Darányi, s. k.

Méltóságos Máday Izidor urnak

a 3. oszt. vaskorona-rend lovagja, nyugalmazott miniszteri tanácsos, az országos állatvédő egyesület elnöke.
Budapest, VI., Aréna-ut 108.